

hármat. Ez se igazság! Pedig akkor le kell mondani: megcsináltuk a számadást az urammal: ha most gyerek lesz, sose fogunk házat szerezni. (...)

Az orvos: Nem tudom megérteni, miért ragaszkodnak annyira a vagyonszerzéshez, a házvásárláshoz. Lássa, én orvos vagyok. (...) Félre nem tettem semmit. (...) Az orvosnak nincs nyugdíja. Mégse öltem meg a feleségem magzatait (...), mert nem is gondoltam rá, hogy a gyerek meg fog akadályozni a vagyonszerzésben.

Az asszony: Higgye el pedig, doktor úr, hogy a gyerek akadályozta meg. (...)

Az orvos: Maga nagyon okos asszony, de hiába az okossága, mert az anyának első kötelessége, hogy hordozza a magzatát, és vele törődjön. Ennél nagyobb kötelessége nincs.

Az asszony: Kötelességem, hogy a nyomoromat a gyermekemnek adjam át?

Az orvos: Nem a nyomorúságot, hanem az életet.

Az asszony: Élet az: betegnek lenni, hideg szobában lakni, hajába krumplit vacsorázní?

(...)

Az orvos: Szépen menjen haza, kedvesem, és kezdje készíteni az új jövevénynek a ruhácskákat, a dunnákat. Ha egészség van, akkor minden jól van. Maga egészséges asszony, és nem szabad kétségbeesni.

Szünet.

Az asszony: Köszönöm a fáradságát, doktor úr, isten megáldja.

Az orvos: Isten vele, nem segíthetek. Az a magzat már él, és megölni nem szabad. De ha megszületett, akkor tanácsot fogok adni, hogy új élet keletkezését hogyan akadályozza meg. Ha az élet megvan, akkor nem szabad többet hozzányúltni. Nem szabad. Gondolja meg, hogy ezt egy szegény ember mondja. Hát majd aztán jöjjön el. És mutassa meg a kicsit. Isten vele.

Az asszony: Már nem tudom, hogy eljövök-e.⁶

S végül, egy utolsó mondat az asszony szájából, a novella közepéből. Félő, hogy az életben a hasonló helyzetben lévő nők, majd ezt a „jogon kívüli”, következményeit tekintve viszont a büntetőjog területére tartozó megoldást választják:

„*Az asszony:* (...) én tudom, hogy vannak asszonyok, akik értenek az ilyesmihez, és elvégzik a dolgot.”⁷

Kiss Anna

„A helyreállító igazságszolgáltatás helyzete Európában. Merre tartunk?”

KONFERENCIA AZ „EURÓPAI FÓRUM AZ ÁLDOZAT-ELKÖVETŐ MEDIÁCIÓÉRT ÉS RESZTORATÍV IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁSÉRT” RENDEZÉSÉBEN, A CSALÁD, GYERMEK, IFJÚSÁG KIEMELTEN KÖZHASZNÚ EGYESÜLET TÁRSSZERVEZÉSÉBEN, A MAGYARORSZÁGI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATOK ALAPÍTVÁNY, ÉS AZ ORSZÁGOS KRIMINOLÓGIAI INTÉZET TÁMOGATÁSÁVAL

Budapest, 2004. október 14-16.

■ Mi a helyreállító igazságszolgáltatás?

A helyreállító igazságszolgáltatás szerint a bűncselekmény olyan interperszonális konfliktus, amely zavart, károkat és sérelmeket okoz az emberi kapcsolatokban, és ez a konfliktus a bevont érintettek „tulajdona”. A bűncselekmény így tehát nem más, mint az emberek és emberi kapcsolatok megsértése.

■ A konferencia témájáról

A helyreállító igazságszolgáltatás számos európai országban a politika és büntető igazságszolgáltatás divatos kérdésévé vált. Vajon miért kap most ilyen nagy figyelmet ez a téma? Örülünk neki, vagy fenntartással kell kezelnünk? Vannak

6) Csáth: i.m.: 339-341. o.

7) uo: 339. o.

olyan speciális társadalmi tényezők, amelyek most kedveznek a helyreállító igazságszolgáltatásnak? A konferencia ezekre a kérdésekre keresi a választ bemutatva az európai helyzetet – különös figyelmet fordítva azokra a pozitív és negatív hatásokra, tényezőkre, amelyek befolyásolják a helyreállító igazságszolgáltatási módszerek elterjedését.

Több országban, főleg Kelet-Európában, még mindig kemény harc folyik a helyreállító igazságszolgáltatás megfelelő jogrendszerbeli, jogalkalmazási helyének megtalálására, a közvélemény és a szakemberek tájékoztatására és a büntető igazságszolgáltatási rendszer befolyásolására.

Annak érdekében, hogy mind több szakemberhez, az igazságszolgáltatási rendszerben dolgozó gyakorlati és elméleti szakértőhöz jusson el a helyreállító igazságszolgáltatás eszméje, az Európai Fórum az Áldozat-Elkövető Mediációért és Resztoratív Igazságszolgáltatásért konferenciát szervez Budapesten a Család Gyermek Ifjúság Egyesület, az Országos Kriminológia Inté-

zet és a Magyarországi Közösségi Szolgálatok Alapítvány támogatásával. A konferencián plenáris üléseken, workshopokban és a szabad véleménycserére lehetőséget nyújtó ún. kávé konferenciákon kaphatnak a résztvevők teljes képet a helyreállító igazságszolgáltatás európai helyzetéről, a kelet-európai helyreállító módszerek sikereiről és nehézségeiről, a legújabb kutatási eredményekről és jogalkotási reformokról.

A WORKSHOPOK TERVEZETT PROGRAMJA

A. Az Európai Unió helyreállító igazságszolgáltatással foglalkozó projektjei

- 1) AGIS projekt: Mediátorok, facilitátorok és gyakorló jogászok képzése
- 2) AGIS projekt: Az Áldozat-Elkövető Mediáció kelet-közép európai bevezetésének nehézségei
- 3) COST Akcióterv a helyreállító igazságszolgáltatás fejlesztéséért Európában
 - az állam, a közösségek és a társadalom szerepe a helyreállító igazságszolgáltatás jövőjében
 - konferencia modellek
- 4) Grotius program: a helyreállító igazságszolgáltatás gyakorlata, fejlődése

B. Egyes elvi megfontolások

- az önkéntes munka, mint a közösségi részvétel egyik formája
- helyreállító igazságszolgáltatás és a nemzeti kisebbségek
- helyreállító igazságszolgáltatás és a közvélemény, média szerepe
- helyreállító igazságszolgáltatás gyermek és fiatalkorú elkövetők, áldozatok
- az áldozatok helyzete a helyreállító igazságszolgáltatásban

C. Helyreállító igazságszolgáltatás: a büntetőjogi prioritások érvényesülése

- emberi jogok és jogvédelem
- nemzetközi jogi tendenciák és elvárások
- a politikai, gazdasági rendszer változása utáni átmeneti időszak, a tömeges áldozattá válás és a helyreállító igazságszolgáltatás viszonya
- egyes nemzeti jogalkotási programok, pénzügyi megoldások, együttműködési formák
- a helyreállító igazságszolgáltatás hétköznapi gyakorlata
- helyreállító igazságszolgáltatás helyi szinten – az együttműködés létrehozása a programok kezdetén

D. A helyreállító igazságszolgáltatás gyakorlata

- nyitott beszélgetés az előadókkal
- esetmegbeszélés
- módszerek és technikák megismertetése
- videó vetítés

A konferencia helye: CEU Konferencia Központ, Budapest-1106, Kerepesi út 87.

A konferencia nyelve: angol, angol-magyar tolmácsolási lehetőséggel

A jelentkezés határideje: 2004. szeptember 30. (a jelentkezést a részvételi díj befizetése után regisztrálják); a jelentkezés törlésére és a befizetett részvételi díj 75 százalékának visszafizetésére 2004. szeptember 30-ig van mód

Részvételi díj: az Európa Fórum tagjainak – 140 euró 2004. augusztus 15-ig / 160 euró 2004. augusztus 15. után

Nem tagoknak – 180 euró 2004. augusztus 15-ig / 200 euró 2004. augusztus 15. után (a részvételi díj tartalmazza a csütörtöki és pénteki ebéd költségét is)

Szállás: A résztvevők kedvezményesen foglalhatnak szobát a CEU Konferencia Központban a konferencia ideje alatt: egyágyas szoba 40 euró/éjszaka, kétágyas szoba 66 euró/éjszaka (valamennyi szoba légkondicionált, fürdőszobás; az árak tartalmazzák a reggelit, az uszoda, valamint a szauna és a fentesz terem használatát)

Bővebb információ és jelentkezés: www.euforumrj.org, info@euforumrj.org, valamint Család, Gyermek, Ifjúság Egyesület (06-1-225-35-25, Budapest Varsányi I. u.)

Európai Fórum az Áldozat-Elkövető Mediációért és a Resztoratív Igazságszolgáltatásért

Az Európai Fórum az Áldozat-Elkövető Mediációért és a Resztoratív Igazságszolgáltatásért egy civil szervezet, amelyet a helyreállító igazságszolgáltatási gyakorlatok támogatásáért és hatékonyságának fejlesztéséért hívtak életre 2000-ben olyan elméleti és gyakorlatban dolgozó szakemberek, és politikusok, akik az áldozat-elkövető mediáció és más helyreállító technikák közös támogatási lehetőségét keresték. Ennek érdekében a Fórum:

- segít a helyreállító igazságszolgáltatási elvek, etikai megfontolások, tréningek és a „jó gyakorlat” kidolgozásában,
- kutatásokat szervez, támogat és végez,
- hozzájárul a nemzetközi tapasztalatcseréhez, információ-áramláshoz,
- a hatékony helyreállító igazságszolgáltatási gyakorlat, szolgáltatások, jogalkotás és politikák támogatója,
- a helyreállító igazságszolgáltatás elméleti bázisának és a büntető igazságszolgáltatási rendszerrel való kapcsolatának kidolgozására, fejlesztésére törekszik.

A fórum gyűjti és széles körben hozzáférhetővé teszi a helyreállító igazságszolgáltatással releváns adatokat, konferenciákat szervez gyakorlati szakembereknek, kutatóknak és politikusoknak, rendszeres kiadványokban teszi közzé az elért legújabb eredményeket. A publikációk, konferencia anyagok és egyéb kiadványok hozzájárulnak a helyreállító igazságszolgáltatás európai elterjesztéséhez, valamint a nemzetközi szervezetek közötti párbeszéd javításához (ideértve az Európai Uniót, és az Európa Tanácsot is).

Hogyan válhat az Európa Fórum tagjává? Látogasson el a www.euforumrj.org honlapra, ahol megtalálja a „Membership” című formanyomtatványt, és abban valamennyi információt a tagságra, a tagdíjra, és a tagok jogaira vonatkozóan.